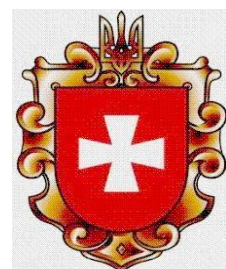
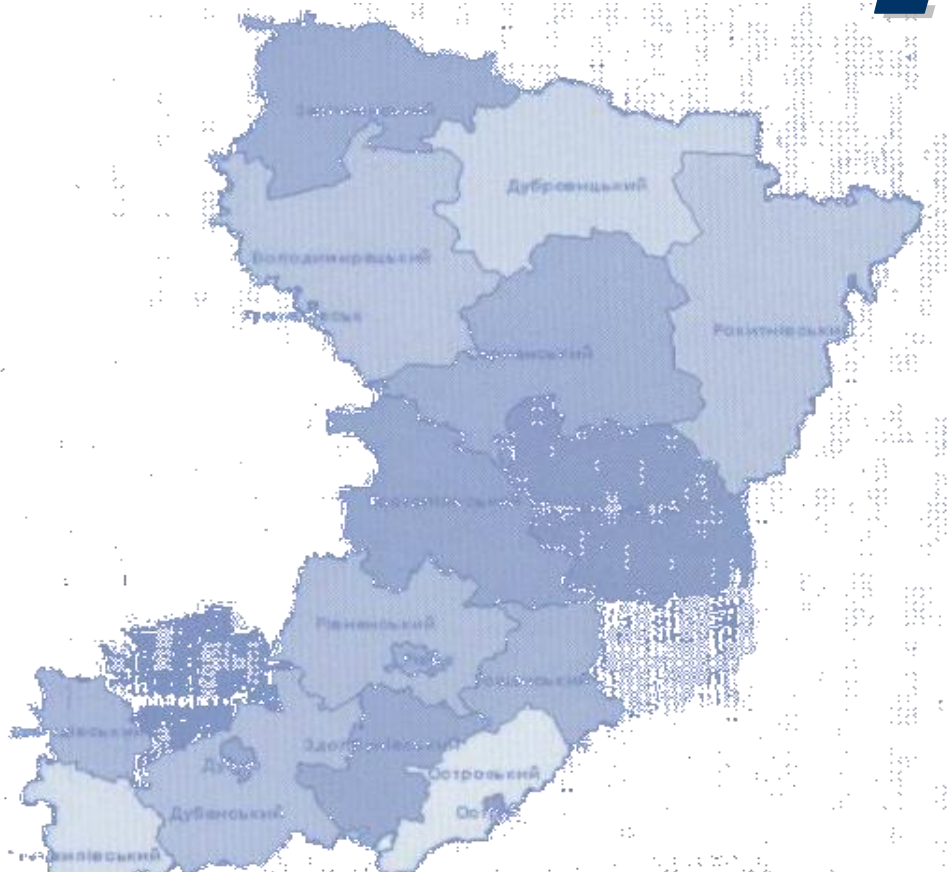

**Рівненська обласна універсальна наукова
бібліотека**

***Знаменні
та пам'ятні дати
Рівненщини
на 2023 рік***

Укладач:

Лідія Малишева, завідувача відділом
наукової інформації та бібліографії

Редактор:

Зінаїда Тирак, провідний редактор науково-
методичного відділу

910 років

тому ченцем Нестором у Києві складено первісний варіант літописного зводу «Повість временних літ»
(1113)

865 років

від часу першої писемної згадки про село Нобель Вараського району (до 2021 р. – Зарічненського району)
(1158)

820 років

від дня народження Василька Романовича – волинського князя, сина засновника Галицько-Волинської держави Романа Мстиславовича
(1203–1269)

740 років

від часу першої писемної згадки про місто Рівне
(1283)

565 років

від часу першої писемної згадки про селище Клевань Рівненського району
(1458)

560 років

від часу першої писемної згадки про село Дворець (з 1957 р. у складі м. Рівне)
(1463)

560 років

від часу першої писемної згадки про село Обарів Рівненського району
(1463)

555 років

від часу першої писемної згадки про село Тинне (з 1991 р. у складі м. Рівне)
(1468)

545 років

від часу першої писемної згадки про село Новий Двір (с. Бережани) (нині у складі м. Рівне)
(1478)

505 років

від часу першої писемної згадки про село Олександрія
Рівненського району (до 1603 р. мало назву Першки, Першків Міст)
(1518)

505 років

з дня смерті княгині Марії Рівненської (Несвицької) –
фундаторки м. Рівне
(р.н.н.–1518)

475 років

від часу першої писемної згадки про село Видумка
(нині у складі м. Рівне)
(1548)

475 років

від часу першої писемної згадки про село Тютюковичі
(нині у складі м. Рівне)
(1548)

445 років

від дня народження Касіяна Саковича –
поета, письменника-полеміста, перекладача, філософа, педагога.
Настоятель Дубенського Спасо-Преображенського монастиря
(бл. 1578–1647)

445 років

тому розпочала роботу Острозька друкарня
(1578–1612)

445 років

тому вийшла перша відома книга Острозької друкарні –
«Буквар» («Азбука») Івана Федоровича (Федорова)
(1578)

440 років

від часу найдавнішої писемної згадки про річку Устя
(інша назва – Оствиця)
(1583)

435 років

тому в Острозькій друкарні
вийшов богословський

трактат Василя Суразького «Книжиця»
(інша назва – «О единой истинной православной вере»)
(1588)

425 років

тому в Острозькій друкарні вийшов «Часослов» –
богослужбове видання, де зібрано тексти
повсякденного літургійного вжитку
(1598)

420 років

від часу першої писемної згадки про село Ходоси Рівненського району
(1603)

420 років

від часу першої згадки про село Ремель Рівненського району
(до 2021 р. – Олександрійського району).
До середини 18 ст. село мало назву Ремле
(1603)

405 років

тому у Почаєві вийшла друком праця
Кирила Транквіліона-Ставровецького (р.н.н.–1646)
«Зерцало Богословія».
Уродженець села Ставрів
Дубенського району (до 2021 р. – Млинівського району)
(1618)

390 років

з дня смерті Мелетія Смотрицького
(до прийняття чернецтва світське ім'я – Максим Герасимович)
– українського письменника, філолога, церковного
та освітнього діяча. Навчався в Острозькій школі (академії).
Помер у селі Дермань Рівненського району
(до 2021 р. – Здолбунівського району).
Похований у Дерманському монастирі
(бл. 1577–1633)

390 років

з дня смерті Івана Вишенського – українського полеміста-сатирика.
У молоді роки перебував при дворі князя В.-К. Острозького.
Належав до Острозького літературно-наукового гуртка.
Жив у Дермані, Дубні
(сер. 16 ст. –1633)

390 років

від дня народження Веспасіяна Коховського – польського поета,
історика, хроніста. Учасник Берестецької битви 1651 р.
(1633–1700)

385 років

від часу першої писемної згадки про Свято-Михайлівську церкву в Гощі
(1638)

375 років

від початку національно-визвольної війни
українського народу під проводом Богдана Хмельницького
(1648–1657)

380 років

з дня смерті Ісакія Борисковича (Святогорець) – церковного і
культурного діяча. Ігумен Дерманського монастиря (1602–1605).
Вкладний запис Ісакія Борисковича на дерманському «Октоїху» (1604)
(р.н.н. – 1643)

300 років

тому Рівне перейшло у власність польських шляхтичів Любомирських.
Володарем Рівного стає Юрій-Олександр Любомирський
(1723)

300 років

тому розпочалося будівництво мурованого замку в Рівному
Станіславом Любомирським
(1723–1738)

300 років

тому була побудована дерев'яна церква Воздвиження Чесного Хреста
в селі Копиткове Рівненського району (до 2021 р. – Здолбунівського району)
(1723)

290 років

тому була побудована дерев'яна церква св. апостолів Петра і Павла
в селі Великі Межирічі Рівненського району (до 2021 р. – Корецького району)
(1733)

280 років

тому була побудована дерев'яна церква св. Георгія
в селі Сіянци Рівненського району (до 2021 р. – Острозького району)
(1743)

270 років

тому була побудована дерев'яна церква Покрови Богородиці
в селі Пісків Рівненського району
(до 2021 р. – Костопільського району)
(1753)

255 років

тому була побудована дерев'яна церква покрови Богородиці
та дзвіниця в селі Великий Стидин Рівненського району
(до 2021 р. – Костопільського району)
(1768)

245 років

тому місто Рівне отримує королівський привілей
на проведення чотиритижневого ярмарку
(1778)

245 років

від дня народження Хоми Волковинського – лікаря-терапевта,
уродженця села Хорів Рівненського району
(до 2021 р. – Острозького району). Стояв біля витоків світової ревматологічної
науки, захистив дисертацію «Дослідження про ревматичний кардит» (1817) на
звання доктора медицини.
Працював в Острозькій лікарні
(1778–1841)

240 років

від часу заснування міста Костопіль Рівненської області
(1783)

240 років

тому була побудована дерев'яна церква св. Дмитрія та дзвіниця
в селі Красносілля Рівненського району (до 2021 р. – Гощанського району)
(1783)

240 років

тому була побудована дерев'яна церква св. Параскеви та дзвіниця
в селі Малий Житин Рівненського району
(1783)

235 років

тому була побудована дерев'яна церква св. Георгія та дзвіниця
в селі Дроздів Рівненського району (до 2021 р. – Гощанського району)
(1788)

235 років

тому була побудована дерев'яна церква св. Георгія
в селі Колоденка Рівненського району
(1788)

230 років

тому була побудована дерев'яна церква Різдва Богородиці та дзвіниця
в селі Друхів Рівненського району (до 2021 р. – Березнівського району)
(1793)

230 років

тому була побудована дерев'яна церква Воскресіння Господнього
в селі Козлин Рівненського району
(1793)

185 років

від дня народження Єжи-Тадеуша Стецького – польського
письменника, етнографа, волинського краєзнавця. Автор праць «Волинь під
поглядом статистичним, історичним і археологічним» (1864–1871),
«Місто Рівне» (1880). Уродженець села Городець Сарненського району
(до 2021 р. – Володимирецького району)
(1838–1888)

180 років

тому була побудована дерев'яна церква св. архангела Михаїла
в селі Поліське Рівненського району (до 2021 р. – Березнівського району)
(1843)

175 років

тому споруджено дерев'яну церкву св. Стефана
на Грабнику у Рівному
(1848)

165 років

від дня народження Миколи Бурчака-Абрамовича – православного
священика, церковно-громадського, освітнього і земського діяча.
Працював у Волинському єпархіальному давньосховищі.
Опрацьовував матеріали з архіву і бібліотеки Дерманського монастиря
(1858–1938)

165 років

тому розпочалось будівництво католицького костелу св. Антонія у місті Рівне
(нині Зал камерної та органної музики Рівненської обласної філармонії)
(1858–1899)

165 років

тому була побудована дерев'яна церква св. архангела Михаїла в селі Буща Рівненського району (до 2021 р. – Здолбунівського району) (1858)

160 років

тому з'явилося перше чеське поселення Людгарівка при селі Погорільці Дубенського повіту (з 1963 р. – село Привільне Дубенського району) (1863)

160 років

тому побудована дерев'яна церква св. Іоанна Богослова в селі Городище Рівненського району (до 2021 р. – Корецького району) (1863)

155 років

від дня народження Едварда Абрамовського – польського вченого, філософа, соціолога, педагога. Уродженець селища Степань Сарненського району (1868–1916)

155 років

тому була побудована дерев'яна церква св. Іоанна Богослова в селі Острівці Вараського району (до 2021 р. – Володимирецького району) (1868)

145 років

тому була побудована дерев'яна церква св. Дмитрія в селі Арчишин Дубенського району (до 2021 р. – Млинівського району) (1878)

140 років

тому розпочало свою роботу на громадських засадах Товариство допомоги бідним учням Рівненського реального училища (1883)

140 років

тому через Костопіль було прокладено відрізок Поліської залізниці Рівне – Сарни – Лунінець і побудовано станцію (залізничний вокзал) (1883)

140 років

тому була побудована дерев'яна церква св. архангела Михаїла в селі Глинки Рівненського району (1883)

135 років

тому побудована дерев'яна церква св. Миколая
в селі Воронки Вараського району (до 2021 р. – Володимирецького району)
(1888)

130 років

від дня народження Христофора Блонського – священика, поета,
композитора, громадського і культурного діяча.
З 1918 року постійно проживав на території нинішньої Рівненської області
(села Заріцьк, Кустин, Михалківці, Милятин, місто Рівне)
(1893–1971)

130 років

тому була побудована дерев'яна церква св. Олександра Невського
в місті Костопіль Рівненського району
(1893)

125 років

від початку будівництва військового містечка
на західній околиці міста Рівне
(нині вулиці Соборна, Дубенська, М. Коцюбинського)
(1898)

125 років

тому у Корці побудований цукровий завод знаним фахівцем у галузі
цукроваріння, графом Юзефом Потоцьким
(1898)

125 років

тому була побудована дерев'яна церква св. Миколая в
селі Застав'я Рівненського району (до 2021 р. – Корецького району)
(1898)

125 років

тому була побудована дерев'яна церква Воздвиження Чесного Хреста
в селі Сновидовичі Сарненського району (до 2021 р. – Рокитнівського району)
(1898)

120 років

від дня виходу у світ першої повної української Біблії –
«Святе письмо Старого і Нового завіту»
у перекладі П. Куліша, І. Нечуя-Левицького та І. Пулюя
(1903)

120 років

тому була написана поема про Берестецьку битву 1651 року
українським письменником Михайлом Старицьким
(1903)

120 років

тому була побудована дерев'яна церква св. Якова
в селі Харалуг Рівненського району (до 2021 р. – Корецького району)
(1903)

115 років

тому була побудована дерев'яна церква св. Миколая
в селі Острожець Дубенського району (до 2021 р. – Млинівського району)
(1908)

110 років

з часу заснування Острозького краєзнавчого музею.
(1913)

110 років

тому була побудована дерев'яна церква св. Василя
в селі Кам'яне-Случанське Сарненського району
(1913)

100 років

від початку діяльності у Рівному Якуба Гоффмана – польського вченого
та організатора освіти. Засновник і головний редактор
«Rocznik Wołyński», який виходив у Рівному у 1930–1939 рр.
(1923–1940)

95 років

тому була побудована дерев'яна церква Різдва Богородиці
в селі Білівські Хутори Рівненського району
(1928)

95 років

тому була побудована дерев'яна церква Покрови Богородиці
в селі Бронники Рівненського району
(1928)

90 років

від часу написання роману Уласа Самчука «Марія»
(1933)

85 років

тому вийшов путівник польською мовою
Якуба Гоффмана «Przewodnik po Wołyniu»
(1938)

85 років

тому було завершено будівництво гарнізонного костелу
Петра і Павла у Рівному
(1934–1938)

80 років

тому у Рівненській в'язниці нацистськими окупантами
були масово розстріляні в'язні-заручники
(1943)

75 років

тому розпочалося будівництво Рівненської дитячої залізниці
(1948)

70 років

тому за ініціативи вихідців із Волині у Канаді і США вийшов
перший номер науково-популярного збірника «Літопис Волині»
(1953)

70 років

тому була побудована дерев'яна церква св. Дмитрія
в селі Користь Рівненського району
(до 2021 р. – Корецького району)
(1953)

65 років

від часу виходу історичної монографії митрополита Іларіона
(Івана Огієнка) «Князь Костянтин Острозький і його культурна праця»
(1958)

65 років

від часу написання роману Уласа Самчука «Чого не гоїть вогонь»
(1958)

50 років

тому вийшов том «Ровенська область» 26-томного видання
«Історія міст і сіл Української РСР»
(1973)

50 років

тому вийшов у світ перший випуск щоквартального бібліографічного показника «Новини краєзнавчої літератури» Рівненської державної обласної бібліотеки (нині Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека) (1973)

40 років

тому вийшов перший фотоальбом про місто Рівне під назвою «Ровно». Упорядкування та фото Валентина Школьного. Автор тексту Григорій Дем'янчук (1983)

30 років

тому відкрився Рівненський економіко-гуманітарний інститут.
З 2001 р. – Міжнародний університет «РЕГІ» ім. академіка Степана Дем'янчука.
З 2004 р. – Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука (1993)

30 років

тому вийшов друком історичний нарис історика, музеєзнавця, краєзнавця Гурія Бухала «Круг містечка Берестечка» (1993)

30 років

тому вийшла друком наукова праця історика, археолога, краєзнавця Ігоря Сवेशнікова «Битва під Берестечком» (1993)

30 років

тому у видавництві «Азалія» Рівненської організації Національної спілки письменників України вийшов перший випуск збірника спогадів та документів із серії «Реабілітовані історією» – «Із криниці печалі» (1993)

30 років

тому місту Червоноармійськ повернута історична назва – Радивилів (1993)

25 років

тому у Рівному розпочала роботу приватна телерадіокомпанія «Рівне – 1» (1998)

25 років

тому вийшла книга нарисів історика-джерелознавця
Миколи Ковальського «Етюди з історії Острога»
(1998)

25 років

тому за ініціативи Рівненської міської організації «Просвіта»
ім. Тараса Шевченка була перевидана «Енеїда» І. Котляревського
(видання 1922 р., що вийшло у Берліні (Німеччина)
за редакцією Богдана Лепкого)
(1998)

25 років

тому вийшла друком книга журналіста, науковця, краєзнавця
Григорія Дем'янчука «Воскреслі для життя»
(1998)

25 років

тому побачила світ книга нарисів з історії
Рівного Ярослава Поліщука «Рівне. Мандрівка крізь віки»
(1998)

25 років

тому у видавництві «Азалія» вийшла книга «Рівненський мартиролог сорок
четвертого. Документи та спогади» (серія «Реабілітовані історією»)
(1998)

25 років

тому заснована Міжнародна літературно-мистецька премія
ім. Авеніра Коломийця. Започаткована Дубенською організацією
Національної спілки письменників України
(1998)

20 років

тому Рівненська обласна універсальна наукова
бібліотека уклала перший випуск анотованого каталогу видань
(з фондів бібліотеки) «Книга Рівненщини»
(2003)

20 років

тому Рівненською обласною універсальною
науковою бібліотекою започатковано серію
бібліографічних покажчиків «Славетні земляки»
(2003)

20 років

тому у видавництві «Волинські обереги» (Рівне) вийшов двотомник «Рівне 720. Від давнини до сучасності».

Упорядник Гурій Бухало
(2003)

20 років

тому вийшла праця Володимира Рожка «Українські православні святі історичної Волині IX–XX ст.»

(2003)

20 років

тому заснована Гоцанська краєзнавча премія ім. І. Ф. Шишка.

Вручається за всебічне залучення учнівської молоді до краєзнавчо-пошукової та дослідницької роботи

(2003)

15 років

тому вийшов перший випуск збірника наукових праць

Національного університету водного господарства та природокористування «Архітектурна спадщина Волині»

(2008)

СІЧЕНЬ

1 січня

75 років

від дня народження Сергія Рачинця – українського письменника, журналіста. Народився в селі Іванне Дубенського району.

Проживає в місті Дубно
(1948)

3 січня

285 років

від дня народження Казимира Нарбута – польського письменника, філософа, педагога. Вихованець Дубровицького католицького чернечого ордену піарів.

З 1764 р. – викладач та професор Дубровицького піарського колегіуму
(1738–1807)

6 січня

160 років

від дня народження Ореста Фотинського – історика, музейного фахівця та архівіста. Уродженець села Батьків Дубенського району

(до 2021 р. – Радивилівського району)

(1863–1931)

6 січня
150 років

від дня народження Івана Куліша – українського педагога, поета.
Викладач Рівненського реального училища, Рівненської приватної гімназії,
Рівненської середньої школи № 5
(1873–1963)

6 січня
110 років

від дня народження Ольги Ткачук – української письменниці,
журналістки. З 50-х рр. ХХ ст. жила і працювала у Рівному
(1913–1983)

6 січня
95 років

від дня народження Василя Галети – українського поета.
Народився в селі Кривуха Дубенського району.
В'язень сталінських таборів. Посмертно реабілітований.
Проживав у місті Дубно
(1928–1988)

9 січня
125 років

від дня народження Олександра Цинкаловського –
українського історика, археолога, етнографа, архівіста.
Досліджував населені пункти Волині, в т. ч. Рівненщини
(1898–1983)

13 січня
145 років

від дня народження Йосипа Новицького – музеєзнавця,
археолога, краєзнавця. Навчався в Острозькій чоловічій гімназії.
Очоловав краєзнавчий музей у місті Острозі
(1878–1964)

14 січня
125 років

від дня народження Юрія Горліс-Горського
(Городянин-Лісовський) – українського письменника.
У 30-х рр. ХХ ст. проживав у Рівному. Друкувався в газеті «Волинь»
(1898–1946)

20 січня

55 років

тому відкрито пам'ятник жертвам фашизму на вул. Білій в місті Рівне
(скульптори Б. Ричков, П. Пироженко, архітектор В. Герасименко)
(1968)

25 січня

85 років

від дня народження Анатолія Дацкова
– режисера, сценариста, заслуженого працівника культури України.
Працював і жив у місті Рівне
(1938–2010)

ЛЮТИЙ

30 років

тому у Рівному почало роботу державне підприємство
«Укрбурштин» Міністерства фінансів України
(1993)

2 лютого

115 років

тому у місті Рівне відкрито театр Лейби Зафрана
(1908)

2 лютого

60 років

тому введено в дію Рівненський льонокомбінат
(1963)

4 лютого

90 років

від дня народження Левонтія Телегіна –
лікаря-хірурга Рівненської центральної міської лікарні.
Заслужений лікар України. Почесний громадянин м. Рівне
(1933–2010)

6 лютого

65 років

від дня народження Ярослава Мельника –
українського письменника, літературознавця.
Народився у селищі Смига Дубенського району
(1958)

18 лютого

75 років

від дня народження Андрія Ситая – заслуженого журналіста України, директора Рівненської обласної державної телерадіокомпанії у 1993–2004 рр. Проживає в м. Рівне (1948)

20 лютого

85 років

від дня народження Івана Пащука – журналіста, краєзнавця, літератора. Голова Рівненської обласної організації Національної спілки краєзнавців України з 1989 по 2013 рр. (1938–2013)

23 лютого

65 років

від дня народження Петра Кралюка – українського філософа, письменника, публіциста. Доктор філософії, заслужений діяч науки і техніки України, професор Національного університету «Острозька академія» (1958)

24 лютого

65 років

від дня народження Олександра Позіховського – археолога, музейного фахівця. Завідувач відділу нумізматики Державного історико-культурного заповідника м. Острога. Уродженець села Хорів Рівненського району (до 2021 р. – Острозького району) (1958)

БЕРЕЗЕНЬ

1 березня

75 років

від дня народження Василя Лящука – українського письменника, перекладача. Живе і працює у Рівному (1948)

1 березня

165 років

від дня народження Павла Тутковського – українського геолога, академіка АН України і Білорусі. Понад 50 наукових праць присвячено Волині (1858–1930)

2 березня

30 років

тому постановою Кабінету Міністрів України
Рівненській дитячій музичній школі № 1
присвоєне ім'я Миколи Лисенка
(1993)

3 березня

110 років

від дня народження Антоніни Горохович – української письменниці,
літературознавиці, просвітянки, діячки Пласту.
Народилась у селі Великі Межирічі Рівненського району
(до 2021 р. – Корецького району)
(1913–1997)

4 березня

125 років

від дня народження Юрія Жилка – українського письменника.
Народився у селі Підлужне Рівненського району (до 2021 р. – Костопільського
району). Репресований і розстріляний. Реабілітований у 1958 році
(1898–1938)

8 березня

65 років

тому видав першу продукцію Рівненський завод газорозрядних ламп
(з 1994 р. – ПАТ Рівненський завод «Газотрон»)
(1958)

9 березня

115 років

від дня народження Тараса Бульби-Боровця
– діяча українського повстанського руху
часів Другої світової війни. Засновник УПА.
Народився в селі Бистричі Рівненського району
(до 2021 р. – Березнівського району)
(1908–1981)

10 березня

95 років

від дня народження Ганни Катанаш – педагогині,
керівниці народної хорової капели Дубенського районного
будинку культури (1964–2015).
Заслужений працівник культури України (1971).
Народилася у селі Соснівка Дубенського району

(1928–2015)

11 березня

160 років

від дня народження Володимира Липського –
ботаніка, президента АН України з 1922 по 1928 рр.
Народився в селі Самостріли Рівненського району
(до 2021 р. – Корецького району)
(1863–1937)

12 березня

160 років

від дня народження Володимира Вернадського –
українського вченого, академіка, першого президента АН УРСР.
У червні 1909 року побував у м. Рівне,
відвідав базальтові поклади біля Костополя
(1863–1945)

17 березня

85 років

від дня народження Ростислава Звягінцева – заслуженого художника
України (1988). Жив і працював у Рівному
(1938–2016)

17 березня

30 років

тому розпорядженням голови Рівненської міської ради
було затверджено положення і опис прапора міста Рівне
(1993)

18 березня

80 років

від дня народження Володимира Петухова – скульптора,
члена Спілки художників України (1976).
Перший голова Рівненської обласної організації
Національної спілки художників України (1989–1990).
Автор меморіальної дошки поету Олегу Ольжичу (Рівне, 1992),
пам'ятника «Воїнам-афганцям» (у співавторстві; Рівне, 1999)
(1943)

19 березня

75 років

від дня народження Василя Басараби – українського письменника,
журналіста. Народився в селі Біла Криниця Рівненського району.

Жив і працював у Рівному
(1948–2021)

22 березня
90 років

від дня народження Віталія Мельничука –
художника, заслуженого працівника культури України (1993).
Працював головним художником
Рівненського обласного театру ляльок
(1933–1999)

23 березня
115 років

від дня народження Юрія Шумовського –
православного священника, археолога.
Директор Рівненського краєзнавчого музею у 1942–1943 рр.
Уродженець села Мирогоща Дубенського району
(1908–2004)

28 березня
90 років

від дня народження Валентина Колосова – художника-живописця, скульптора.
Член Національної спілки художників України (1985).
Секретар Рівненської обласної організації
Національної спілки художників України у 1989–1996 рр.
(1928–2004)

29 березня
55 років

тому в Рівненському державному педагогічному інституті
(нині Рівненський державний гуманітарний університет)
Запрацював міський молодіжний театр під керівництвом
артистки Атталії Гаврюшенко.
З 1995 року Молодіжний народний театр знаходиться
у приміщенні
Міського палацу культури («Текстильник»)
(1968)

30 березня
125 років

тому у місті Рівне розпочали будівництво першого водопроводу
(1898)

31 березня

30 років

тому було створено Товариство польської культури
ім. Владислава Реймонта
(1993)

КВІТЕНЬ

10 квітня

125 років

від дня народження Мстислава (Степан Скрипник) –
українського державного, політичного, громадського і церковного діяча,
Патріарха Київського і всієї України,
Предстоятель Української Автокефальної Православної Церкви,
Першоієрарх УАПЦ в США та діаспорі.
У 30-х рр. 20 ст. проживав у Рівному,
займався справами Товариства «Українська школа». Основоположник і
організатор видавництва рівненського часопису «Волинь»
(1898–1993)

12 квітня

420 років

тому у Дермані почала працювати друкарня,
яку очолив Даміан Наливайко
(1603)

14 квітня

115 років

від дня народження Георгія Киянова-Кияновського –
заслуженого артиста України. З 1944 по 1968 рр. працював
у Рівненському обласному музично-драматичному театрі
(1908–1999)

26 квітня

110 років

від дня народження Івана Носаля – відомого вченого, фітотерапевта.
Автор праць з народної медицини. Жив і працював у Рівному
(1913–1996)

30 квітня

140 років

від дня народження Ярослава Гашека – чеського письменника.
З 1915 по 1920 рр. неодноразово бував на Рівненщині,
працюючи журналістом
(1883–1923)

ТРАВЕНЬ

140 років

тому розпочало свою роботу на громадських засадах
Товариство допомоги бідним учням Рівненського реального училища
(1883)

40 років

тому було створено фольклорний гурт «Веснянка»
Рівненського міського Палацу дітей та молоді.
Художній керівник Віктор Ковальчук
(1983)

1 травня

80 років

від дня народження Василя Позніка – художника
декоративно-прикладного мистецтва.
Член Національної спілки художників України (1989).
Народний майстер різьби по дереву
(1943)

6 травня

85 років

від дня народження Андрія Кондратюка – українського письменника,
літературознавця, перекладача. Народився на хуторі Отраже поблизу села
Моквин Рівненського району (до 2021 р. – Березнівського району)
(1938–2019)

7 травня

75 років

від дня народження Яківа Дідуха – геоботаніка, еколога.
Доктор біологічних наук (1988). Заслужений діяч науки і техніки України. Член
Наукового комітету Національної Ради України з питань розвитку науки і
технологій при Кабінеті Міністрів України (2017).
Уродженець села Городок Рівненського району
(1948)

15 травня

25 років

тому відкрився перший міжнародний фестиваль
традиційної народної культури «Древлянські джерела»
(директор – заслужений працівник культури
України Віктор Ковальчук)

(1998)

22 травня

70 років

від дня народження Миколи Сівака – скульптора-кераміста.

Член Національної спілки художників України (1995).

Автор пам'ятників Тарасу Бульбі-Боровцю (Березне, 2005),

воїнам-афганцям (Рівне, 1999) та ін.

Живе і працює в місті Рівне

(1953)

27 травня

120 років

від дня народження Віталія Сагайдаківського – одного із найвідоміших пастирів Волині міжвоєнного періоду, митрофорного протоієрея, уродженця Гощанщини. У 1948 р. переїхав в Канаду. Автор книги «Правди не втопити»

(1903–1998)

ЧЕРВЕНЬ

45 років

тому розпочав роботу Рівненський державний інститут культури
(з 1998 р. у складі Рівненського державного гуманітарного університету)

(1978)

3 червня

230 років

від дня народження Антонія Мальчевського – польського
поета-романтика, представника «української школи» в польській літературі.

Народився у селі Княгинин Дубенського району

(1793–1826)

14 червня

30 років

тому був заснований

Дубенський історико-культурний заповідник

(1993)

18 червня

445 років

тому вийшла перша відома книга

Острозької друкарні – «Буквар» («Азбука»)

Івана Федоровича (Федорова)

(1578)

19 червня

60 років

тому розпочав діяльність Рівненський автодорожний технікум,
перейменований у 1969 р. на Рівненський автотранспортний технікум
(з 1998 р. Рівненський автотранспортний коледж у складі Національного
університету водного господарства та природокористування)
(1963)

22 червня

50 років

від початку будівництва Рівненської АЕС.
Початок експлуатації – 1980–1981 рр.
(1973)

28 червня

День Конституції України
(1996)

29 червня

495 років

від часу першої писемної згадки про село Острожець Дубенського району
(до 2021 р. – Млинівського району)
(1528)

ЛИПЕНЬ

185 років

від часу заснування в м. Дубно прядильного підприємства,
яке складалося з двох фабрик
(1838)

11 липня

150 років

тому відкрито залізничне сполучення через місто Рівне.
З'явилась залізнична станція Рівне
(1873)

15 липня

90 років

тому було відкрито новозакладений міський парк на Грабнику в Рівному
(1933)

17 липня

575 років

від часу першої писемної згадки про село Козин Дубенського району
(до 2021 р. – Радивилівського району)
(1448)

18 липня

115 років

від дня народження Яна Спєвака – польського поета, есеїста, перекладача.
У 30-х рр. ХХ ст. був учасником поетичної групи «Волинь»
(1908–1967)

27 липня

170 років

від дня народження Володимира Короленка –
письменника, випускника Рівненської реальної гімназії
(1853–1921)

28 липня

День української державності
(2022)

СЕРПЕНЬ

70 років

тому на базі Рівненського державного учительського інституту (1940)
створено Рівненський державний педагогічний інститут
(у 1967–1992 рр. імені Д. З. Мануїльського).
З 1998 р. у складі Рівненського державного
гуманітарного університету
(1953)

18 серпня

120 років

від дня народження Лаврентія Кравцова –
письменника, журналіста, краєзнавця.
У 1944–1984 рр. проживав у Рівному
(1903–1984)

20 серпня

30 років

з часу заснування рівненської міської газети «Сім днів».
Перший номер вийшов 1 грудня 1993 року
(1993)

24 серпня

65 років

від дня народження Василя Червонія – політичного, церковного діяча, народного депутата України чотирьох скликань. Голова Рівненської обласної державної адміністрації у 2005–2006 рр.
(1958–2009)

24 серпня

День незалежності України

(1991)

25 серпня

20 років

тому біля Свято-Воскресенського собору (Рівне)
було встановлено відновлену колону Божої Матері
(2003)

ВЕРЕСЕНЬ

7 вересня

185 років

від дня народження Мар'яна-Кароля Дубецького – польського історика і письменника, педагога, громадського і політичного діяча.
У 1860–1861 рр. викладав польську мову та літературу в Рівненській гімназії
(1838–1926)

10 вересня

85 років

від дня народження Костянтина Литвина – живописця, педагога.

Член Національної спілки художників України (1983).

Заслужений художник України. Голова правління Рівненської обласної організації Спілки художників України у 1990–1998 рр.
(1938–1998)

12 вересня

100 років

тому в м. Рівному розпочав роботу навчальний заклад
«Приватна гімназія Федора Пекарського
з викладовою мовою українською».
Нині Рівненська українська гімназія
(1923)

13 вересня

330 років

від дня смерті Лазаря Барановича –
українського письменника, церковного і політичного діяча.
У 1647–1650 рр. був ректором Гоцанської вищої школи
(бл. 1620–1693 (1694))

18 вересня

40 років

тому у Рівному побудовано новий мототрек.
Перший (дерев'яний) був збудований у 1959 році
(1983)

25 вересня

105 років

від дня народження Сергія Граховського – білоруського письменника,
перекладача. Уродженець села Нобель Вараського району
(до 2021 р. – Зарічненського району)
(1913–2002)

27 вересня

35 років

від дня створення у Рівному
Товариства шанувальників української мови і культури
ім. Тараса Шевченка
(1988)

ЖОВТЕНЬ

30 років

тому в Рівненську обласну універсальну наукову
бібліотеку надійшли книги з приватної бібліотеки Сидора Кравця –
уродженця Волині, проживав у США
(1993)

3 жовтня

95 років

від дня народження Анатолія Гаврюшенка –
народного артиста України.
З 1966 р. був актором Рівненського обласного
музично-драматичного театру. (Рівненський обласний
академічний український музично-драматичний театр)
(1928–2011)

3 жовтня

20 років

тому біля одного з навчальних корпусів
Рівненського державного гуманітарного університету
відкрито пам'ятник Учительці (скульптор Микола Сівак)
(2003)

13 жовтня

25 років

тому рішенням Рівненської обласної ради створені:
Млинівський парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва
місцевого значення (сmt Млинів), ботанічний заказник
місцевого значення «Урочище «Бір» (Рівненський район) (до 2021 р. –
Острозький район);
орнітологічний заказник місцевого значення «Збитинський» (Рівненський
район) (до 2021 р. – Острозький район),
Городоцький парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва
місцевого значення (Рівненський район)
(1993)

14 жовтня

День захисників і захисниць України
(2014)

20 жовтня

140 років

від дня народження Сергія Козицького – музиканта, композитора,
диригента, фольклориста. Жив і працював у селі Михалківці Рівненського
району (до 2021 р. – Острозького району) у 1922–1927 рр. Займався збором
пісенного фольклору, здійснював обробки народних пісень півдня Волині й
окремих районів Полісся. У селі Острів Дубенського району (до 2021 р. –
Радивилівського району) записав і розшифрував понад 100 пісень зимового
циклу
(1883–1941)

28 жовтня

35 років

тому в Рівному відкрито меморіальну дошку
по вул. Драгоманова, 17 на будинку, де у 1896–1916 рр.
проживав історик, археолог
Микола Біляшівський (1867–1926)
(1988)

28 жовтня

35 років

тому на будинку по вулиці Драгоманова, 17
відкрито меморіальну дошку українському композитору
Миколі Лисенку (1842–1912).
У вересні 1867 р. перебував у Рівному і зупинявся у цьому будинку
(1988)

28 жовтня
75 років

тому було створено Рівненську обласну раду професійних спілок
(1948)

ЛИСТОПАД

10 років

від початку Євромайдана – національно-патріотичних протестів
(які переросли у Революцію Гідності)
проти розгону мирної акції студентів
та громадських активістів на підтримку
євроінтеграційного вектора зовнішньої політики України
(2013)

2 листопада
120 років

від дня народження Артемія Селепини – одного з найповажніших
представників волинського духовенства, протопресвітера,
уродженця селища Клевань Рівненського району.
Розбудовував українську церкву.
Репресований. У 1950 р. емігрував до США,
де працював в осередку Української православної церкви.
(1903–1994)

3 листопада
40 років

тому бюро Рівненського обласного літературного об'єднання
і президія обласної організації Товариства книголюбів УРСР
встановили літературну премію ім. В. Поліщука
(1983)

11 листопада
70 років

від дня народження Лідії Рибенко – української письменниці.
У 2005–2014 рр. – голова Рівненської обласної організації
Національної спілки письменників України
(1953)

13 листопада

110 років

від дня народження Германа Жуковського –
українського композитора, народного артиста УРСР.

Уродженець міста Радивилів

(1913–1976)

14 листопада

240 років

від часу заснування поселення Костопіль.

У 1923 році набуло статусу міста

(1783)

18 листопада

85 років

від дня народження Віталія (Віктора) Романюка – поета,
громадського діяча, заслуженого працівника культури України.

Народився в селі Завизів Рівненського району

(до 2021 р. – Острозького району)

(1938)

21 листопада

День Гідності та Свободи

(2014)

22 листопада

40 років

тому рішенням Рівненської обласної ради в Рівненській області
створено 151 природно-заповідний об'єкт площею 35865 га:

у Рівненському районі (до 2021 р. – Березнівському районі):

– ландшафтний заповідник місцевого значення «Соколині гори»;

– лісовий заказник місцевого значення «Більчаківський» та ін.;

у Вараському районі (до 2021 р. – Володимирецькому районі):

– ботанічний заказник місцевого значення «Озерецький», «Мульчицький»,

«Партизанський», «Красносільський», «Воронківський» та ін.;

у Дубенському районі (до 2021 р. – Демидівському районі):

– орнітологічний заказник місцевого значення «Урочище «Хрінники»,

«Урочище «Вичавки» та ін.;

у Дубенському районі:

– ентомологічний заказник місцевого значення «Озерянський»,

«Клинцівський», «Ясинівський», «Нараївський» та ін.;

у Сарненському районі (до 2021 р. – Дубровицькому районі):

– лісовий заказник місцевого значення «Літвицький» та ін.;

- у Вараському районі (до 2021 р. – Зарічненському районі):
 - загальнозоологічний заказник місцевого значення «Урочище «Поличне», «Урочище «Глуша» та ін.;
 - у Рівненському районі (до 2021 р. – Здолбунівському районі):
 - ботанічний заказник місцевого значення «Дівоча гора», «Кунинська дача»;
 - ентомологічний заказник місцевого значення «Мощаницький» та ін.;
 - у Рівненському районі (до 2021 р. – Корецькому районі):
 - геологічний заказник місцевого значення «Марининсько-Устянські граніти», «Корецькі граніти» та ін.;
 - у Рівненському районі (до 2021 р. – Костопільському районі):
 - лісовий заказник місцевого значення «Базальтівський»;
 - орнітологічний заказник місцевого значення «Мар'янівський» та ін.;
 - у Дубенському районі (до 2021 р. – Млинівському районі):
 - гідрологічний заказник місцевого значення «Добрятин», «Урочище «М'ятин»;
 - геологічний заказник місцевого значення «Яр «Каменяря» та ін.;
 - у Рівненському районі (до 2021 р. – Острозькому районі):
 - ентомологічний заказник місцевого значення «Точевецький», «Розваський»;
 - Острозький парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва та ін.;
 - у Дубенському районі (до 2021 р. – Радивилівському районі):
 - ботанічний заказник місцевого значення «Урочище «Солонівське», «Урочище «Ситенське» та ін.;
 - у Рівненському районі:
 - лісовий заказник місцевого значення «Новоставський»;
 - ентомологічний заказник місцевого значення «Грушвицький» та ін.;
 - у Сарненському районі (до 2021 р. – Рокитнівському районі):
 - ботанічний заказник місцевого значення «Єльнівський», «Більський» та ін.;
 - у Сарненському районі:
 - лісовий заказник місцевого значення «Карасинський» та ін.
- (1983)

23 листопада

65 років

від дня народження Михайла Дубова – українського поета.

Народився у селі Красносілля Вараського району

(до 2021 р. – Володимирецького району)

(1958–1991)

24 листопада

75 років

від дня народження Олексія Заворотнього –

актора, поета, сценариста, заслуженого артиста України.

З 1984 р. – актор Рівненського обласного музично-драматичного театру.

З 2001 р. – викладач Рівненського державного гуманітарного університету

(1948)

25 листопада
День пам'яті жертв Голодомору
(1932–1933)

ГРУДЕНЬ

1 грудня
80 років
від дня народження Галини Швецової-Водки –
докторки історичних наук, вченої в галузі
бібліографознавства, книгознавства, документознавства.
Професорка Рівненського державного гуманітарного університету
(1943)

9 грудня
25 років
тому Указом Президента України
Рівненському зоопарку було надано статус
загальнодержавного значення. Заснований у 1982 році
(1998)

15 грудня
205 років
від дня народження Петра Чуйкевича – педагога, етнографа.
У 1843–1846 рр. працював молодшим учителем латинської мови в
Рівненській реальній гімназії
(1818–1875)

18 грудня
90 років
від дня народження Олександра Богачука –
українського письменника, журналіста.
З 1985 по 1994 рр. – голова Рівненської обласної
письменницької організації
(1933–1994)

19 грудня
95 років
від дня народження Ніколауса Арндта –
архітектора, історика, краєзнавця, громадського діяча.
Один із засновників німецького історичного товариства «Волинь».
Уродженець міста Рівне
(1928–2016)

20 грудня

70 років

від дня народження Миколи Берези – журналіста, поета.

Жив і працював у місті Рівне

(1953–2021)

22 грудня

190 років

від дня народження Марка Вовчка (Вілінської М. О.) –
української письменниці.

Збирала фольклор на території краю у 50-х рр. ХІХ ст.

(1833–1907)

23 грудня

85 років

від дня народження Спиридона Кравчука –
журналіста, письменника, краєзнавця.

Народився в селі Крилів Рівненського району

(до 2021 р. – Корецького району)

(1938)

29 грудня

135 років

від дня народження Галини Журби (Гелена Домбровська) –
української письменниці.

В 20–30-х рр. ХХ ст. жила і працювала на Рівненщині

(1888–1979)